

ZAKON O HIPOTECI

Pojam **Član 1**

Radi obezbjeđenja određenog potraživanja nepokretna stvar može biti opterećena pravom zaloge u korist povjerioca (hipoteke) koji je ovlašćen, na način propisan zakonom, da traži namirenje svog potraživanja iz vrijednosti te nepokretnosti prije povjerilaca koji na njoj nemaju hipoteku, kao i prije povjerilaca koji su hipoteku na njoj stekli poslje njega, bez obzira na promjenu vlasnika opterećene nepokretnosti.

Objekt hipoteke **Član 2**

Hipotekom može biti opterećena pojedinačno određena nepokretnost podobna za unovčenje, kao i idealni dio nepokretnosti.

Ako se vrijednost nepokretnosti poveća za vrijeme trajanja hipoteke, hipoteka se odnosi i na poboljšanje nepokretnosti (ekstenzivnost hipoteke).

Ugovor o hipoteci može imati za predmet i buduću nepokretnost, ali se hipoteka može upisati u katastar nepokretnosti tek nastankom te nepokretnosti.

Na založno pravo na brodovima i vazduhoplovima primjenjuju se odredbe ovog zakona, ako drugačije nije uređeno posebnim zakonom.

Državina nepokretnosti **Član 3**

Hipotekarni povjerilac nema pravo na državinu nepokretnosti opterećene hipotekom ni pravo na ubiranje i prisvajanje plodova i drugih koristi od te nepokretnosti ili je na bilo koji način upotrebljavati, osim ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.

Neodvojivost **Član 4**

Hipoteka se ne može odvojiti od opterećene nepokretnosti i kad neko treće lice stekne pravo svojine na njoj.

Pravo hipoteke se ne može prenijeti s jedne nepokretnosti na drugu, osim ako hipotekarni povjerilac i hipotekarni dužnik drugačije ne ugovore.

Kada je nepokretnost u svojini više lica

Član 5

Suvlasnik može sam založiti svoj idealni dio.

Za ugovornu hipoteku na cijeloj nepokretnosti koja je objekt susvojine potrebna je saglasnost svih suvlasnika.

Ako je nepokretnost u zajedničkoj svojini, hipotekom može biti opterećena cijela nepokretnost, samo uz saglasnost svih zajedničara.

Obim hipoteke

Član 6

Hipoteka se odnosi na cijelu nepokretnost, na njene plodove dok su neodvojeni, kao i na druge njene sastavne djelove i pripatke.

Ako se nepokretnost opterećena hipotekom podijeli, hipoteka nastavlja da opterećuje sve djelove.

Hipotekarni povjerilac ima pravo ubrati plodove koje nepokretnost daje u slučaju kada je ugovorom o hipoteci založeno samo pravo na te plodove.

Vrijednost plodova koje je hipotekarni povjerilac ubrao, prebija se sa njegovim potraživanjem, sljedećim redoslijedom: troškovima na čiju naknadu ima pravo, dužnim kamatama i s glavnicom.

Potraživanje obezbijeđeno hipotekom

Član 7

Hipotekom se obezbjeđuje potraživanje u cjelini, kamate i druga sporedna potraživanja i troškovi prinudne naplate.

Hipoteka se može uspostaviti radi obezbjeđenja uslovnog ili budućeg potraživanja.

Ako se u trenutku zasnivanja hipoteke ne zna tačan iznos potraživanja, u ugovoru o hipoteci mora se odrediti najveći iznos do koga nepokretnost opterećena hipotekom služi kao obezbjeđenje.

Hipotekom se obezbjeđuje namirenje iz vrijednosti opterećene nepokretnosti, određenog novčanog potraživanja ili potraživanja čija je vrijednost izražena u novcu.

Potraživanje se smatra dovoljno određenim ako su određeni povjerilac i dužnik, pravni osnov i visina potraživanja, odnosno najviši iznos do kojeg se obezbjeđuje hipotekom.

Kauciona i kreditna hipoteka

Član 8

U katastar nepokretnosti može se upisati hipoteka za potraživanje koje ne mora nastati (kaucionia hipoteka).

Ako se hipotekom obezbjeđuju potraživanja koja bi mogla nastati iz odobrenog kredita, preuzetog poslovodstva, jemstva ili naknade štete ili drugih potraživanja nakon isteka određenog vremena ili ostvarenja određenog uslova, u ispravi na osnovu koje se dozvoljava upis treba navesti najviši iznos koji kredit ili odgovornost može dostići (kreditna hipoteka).

Kontinuirana hipoteka

Član 9

Hipotekom može biti obezbijeđeno i potraživanje hipotekarnog povjerioca prema hipotekarnom dužniku iz ugovornog odnosa nastalog nakon nastanka hipoteke, a koji dospijeva za isplatu prije namirenja obaveze za čije je obezbjeđenje hipoteka nastala.

Nastala hipoteka može obezbjeđivati potraživanje iz novog ugovornog odnosa nastalog nakon izmirenja obaveze za čije obezbjeđenje je hipoteka nastala do iznosa utvrđenog ugovorom o hipoteci (kontinuirana hipoteka).

Nastanak hipoteke

Član 10

Hipoteka se zasniva na osnovu ugovora, sudske odluke ili kada se ispunе uslovi određeni zakonom.

Hipoteka nastaje upisom u katastar nepokretnosti.

Ako nijesu ispunjene sve prepostavke za uknjižbu, hipoteka može nastati predbilježbom pod uslovom naknadnog opravdanja tog upisa i ako su ispunjene sve prepostavke za predbilježbu.

Predbilježba hipoteke se dozvoljava ako je dokazano postojanje potraživanja i pravni osnov za nastanak hipoteke.

Odredbe ovog zakona o nastanku hipoteke upisom u katastar nepokretnosti shodno se primjenjuju i na promjene i prestanak hipoteke.

Hipoteka ne može nastati na osnovu testamenta.

Evidencija o hipotekama upisanim u katastar nepokretnosti objavljuje se na internet stranici organa nadležnog za upis hipoteka.

Ugovor o hipoteci

Član 11

Ugovorom o hipoteci obavezuje se dužnik ili neko treći (hipotekarni dužnik) da će radi obezbjeđenja određenog povjeriočevog potraživanja dozvoliti da svoje založno pravo upiše u katastar nepokretnosti, a povjerilac se obavezuje da po prestanku njegovog potraživanja dužniku izda potvrdu radi brisanja hipoteke iz javne knjige.

Ugovor o hipoteci mora biti zaključen u pisanoj formi i ovjeren od strane nadležnog organa

Ugovor o hipoteci sadrži:

- ime ili naziv i adresu, ili sjedište hipotekarnog dužnika;
- ime, ili naziv i adresu ili sjedište hipotekarnog povjerioca;
- potraživanje koje se obezbjeđuje hipotekom, a ukoliko je potraživanje nastalo na osnovu posebnog ugovora, tačnu oznaku ugovora;
- predmet hipoteke, broj lista nepokretnosti, katastarske parcele i oznaku katastarske opštine u kojoj se nalazi ta nepokretnost;
- prava i obaveze ugovornih strana;
- rok dospijeća potraživanja i način namirenja;
- datum zaključenja ugovora;
- naziv ili ime i adresu ili sjedište lica kome će biti povjerena vansudska prodaja i
- potpis ugovornih strana.

Hipoteka za tuđi dug

Član 12

Na osnovu ugovora nepokretnost se može opteretiti hipotekom i za obezbjeđenje tuđeg duga.

Zajednička hipoteka

Član 13

Za obezbjeđenje jednog potraživanja može se zasnovati hipoteka na više nepokretnosti.

Ako se hipotekom obezbjeđuje namirenje potraživanja iz vrijednosti više nepokretnosti, hipotekarni povjerilac može izabrati nepokretnost iz koje će namiriti svoje potraživanje, osim ako nije drukčije ugovorenno, odnosno utvrđeno odlukom nadležnog organa.

Više hipoteke na istoj nepokretnosti

Član 14

Kada na istoj nepokretnosti postoji više hipoteke prvenstvo se utvrđuje prema trenutku podnošenja zahtjeva za upis.

Povjerioci se namiruju prema redoslijedu prvenstva.

Promjena prvenstva reda

Član 15

Prvenstvo hipoteke ne može se izmijeniti bez saglasnosti svih strana na koje ta izmjena može uticati.

Prenos hipoteke

Član 16

Hipoteka se može prenijeti na drugog samo zajedno sa prenosom potraživanja koje je tom hipotekom obezbijeđeno.

Za prenos iz stava 1 ovog člana nije potrebna saglasnost dužnika, ali on mora biti obaviješten o tome.

Obavještenje o prenosu potraživanja sadrži:

- ime ili naziv i adresu ili sjedište lica na koje se prenosi potraživanje;
- datum kada je prenos izvršen ili će biti izvršen;
- broj računa i naziv banke kod koje se vrše sve buduće uplate.

Prenos hipoteke na treće lice vrši se upisom u katastar nepokretnosti.

Raspolaganje založenom nepokretnošću

Član 17

Hipotekarni dužnik ima pravo da drži i upotrebljava nepokretnost, opterećenom hipotekom da je izdaje u zakup ili otuđi, bez saglasnosti hipotekarnog povjerioca, čime se pravo hipotekarnog povjerioca ni u čemu ne umanjuje.

Hipotekarni dužnik je ovlašćen da upotrebljava nepokretnost prema njenoj uobičajenoj namjeni.

Ugovorom o hipoteci može se isključiti pravo hipotekarnog dužnika da otuđi nepokretnost opterećenu hipotekom, ili ograničiti njena upotreba.

Otuđenjem nepokretnosti opterećene hipotekom na novog vlasnika ne prelazi i obaveza čije je ispunjenje bilo obezbijeđeno hipotekom na tu nepokretnost, osim ako je na to pristao hipotekarni povjerilac.

Obaveze hipotekarnog dužnika

Član 18

Hipotekarni dužnik je dužan čuvati nepokretnost opterećenu hipotekom sa pažnjom dobrog privrednika, odnosno dobrog domaćina.

Ugovorom o hipoteci se može predvidjeti obaveza hipotekarnog dužnika da osigura nepokretnost opterećenu hipotekom.

Hipotekarni dužnik je dužan da obavijesti hipotekarnog povjerioca o svim promjenama koje nastanu na nepokretnost, a naročito o pogoršavanju njenog stanja ili gubljenju vrijednosti, inače odgovara za prouzrokovano štetu.

Zaštita hipoteke

Član 19

Hipotekarni povjerilac je ovlašćen da suprostavi svoje pravo svim trećim licima kao i hipotekarnom dužniku, a posebno da zahtjeva:

- zaštitu povrijeđenog založnog prava sredstvima koja se koriste za zaštitu knjižnih prava;
- da se hipotekarni dužnik ili treće lice uzdrži od radnji na nepokretnosti opterećenoj hipotekom koje je dovode u opasnost ili joj smanjuju vrijednost ili na drugi način pogoršavaju njen stanje;
- predaju plodova ukoliko je ugovorom o hipoteci založeno pravo na te plodove.

Na zahteve koje hipotekarni povjerilac postavlja radi zaštite hipoteke, shodno se primjenjuju pravila o zaštiti prava svojine.

Prodaja založene stvari prije vremena

Član 20

Ako hipotekarni dužnik dovodi u opasnost nepokretnost opterećenu hipotekom, smanjuje vrijednost ili na drugi način pogoršava njen stanje, hipotekarni povjerilac može zahtijevati da sud naloži hipotekarnom dužniku da se uzdrži od takvih radnji, a ako on to ne učini, može i prije dospjelosti tog potraživanja prodati nepokretnost opterećenu hipotekom, u skladu sa ovim zakonom.

Hipotekarni povjerilac može zahtijevati od suda da trećem licu preda u državinu nepokretnost opterećenu hipotekom, ako hipotekarni dužnik ne čuva nepokretnost u skladu sa ugovorom i zakonom.

Ništava odredba ugovora

Član 21

Ništava je odredba o hipoteci kojom hipotekarni povjerilac ugovora za sebe pravo da u slučaju neisplate duga namiri svoje potraživanje sticanjem prava svojine na založenu nepokretnost, ubiranjem plodova koje ta nepokretnost daje i iskorišćavanjem nepokretnosti na drugi način.

Pravo namirenja

Član 22

Hipotekarni povjerilac ima pravo da traži namirenje svog potraživanja iz vrijednosti nepokretnosti opterećene hipotekom bez obzira da li se ona i dalje nalazi u svojini hipotekarnog dužnika ili je prešla u svojinu trećeg lica.

Početak namirenja

Član 23

Hipotekarni povjerilac je dužan da obavijesti u pisanoj formi dužnika i hipotekarnog dužnika, kada to nije isto lice i treće lice kod koga se nepokretnost nalazi, da je istekao rok za izvršenje obaveze i da ukoliko se obaveza ne izvrši u roku od 15 dana od dana upisa obavještenja hipotekarni povjerilac ima namjeru da pokrene postupak namirenja u skladu sa ugovorom i zakonom.

Obavještenje o početku namirenja mora se upisati kod organa kod koga je hipoteka upisana.

Primjerak obavještenja se dostavlja i drugim licima u čiju korist je upisan teret na nepokretnosti opterećenoj hipotekom nakon upisa te hipoteke.

Obavještenje o dospjelosti duga za naplatu obavezno sadrži:

- označenje ugovora o hipoteci, kao i osnovnog ugovora iz kojeg je nastalo potraživanje obezbijeđeno tom hipotekom, ukoliko su to dva posebna ugovora, prema kojem je dug dospio za naplatu;
- ime ili i adresu ili sjedište hipotekarnog povjerioca;
- ime ili naziv i adresu ili sjedište hipotekarnog dužnika kao i dužnika, ako to nije isto lice;
- adresu, katastarski broj i katastarsku opštinu u kojoj se nalazi nepokretnost opterećena hipotekom;
- izjavu da je dug dospio za namirenje, sa podacima o dospjelosti;
- način namirenje dospjelog duga i roku za namirenje, koji ne može biti kraći od 15 dana, od dana upisa obavještenja o dospjelosti duga.

Zabrana raspolaganja

Član 24

Poslije dostavljanja obavještenja hipotekarnog povjerioca, hipotekarni dužnik ne može raspolagati nepokretnošću opterećenoj hipotekom bez saglasnosti hipotekarnog povjerioca.

Načini namirenja potraživanja

Član 25

Ako obaveza iz ugovora koji je obezbijeđen hipotekom nije izvršena u roku od 15 dana od dana dostave obavještenja o početku namirenja hipotekarnom dužniku, hipotekarni povjerilac može se namiriti na jedan od sljedećih načina utvrđen ugovorom:

- vansudskom prodajom u skladu sa ovim zakonom;
- sudskom prodajom nepokretnosti opterećene hipotekom u skladu sa zakonom koji uređuje izvršni postupak.

Namirenje vansudskom prodajom

Član 26

Hipotekarni povjerilac može pristupiti vansudskoj prodaji nepokretnosti opterećene hipotekom po isteku roka od 15 dana od dana dostave obavještenja o početku namirenja hipotekarnom dužniku.

Hipotekarni povjerilac pokreće postupak vansudske prodaje upisom obavještenja o prodaji kod organa kod kojeg je upisana hipoteka i dostavljanjem primjerkova obavještenja hipotekarnom dužniku, odnosno dužniku iz ugovora koji je obezbijeđen hipotekom, ukoliko se ne radi o istom licu.

Obavještenje se dostavlja i drugim licima u čiju korist je upisan teret na nepokretnosti opterećenoj hipotekom nakon upisa te hipoteke.

Sadržaj obavještenja o prodaji

Član 27

Obavještenje o prodaji sadrži:

- datum i vrijeme prodaje;
- mjesto gdje će se prodaja održati, koje mora biti u opštini u kojoj se nalazi nepokretnost opterećena hipotekom;
- broj lista nepokretnosti, broj katastarske parcele i katastarsku opštinu hipotekovane nepokretnosti, kao i vrstu nepokretnosti;
- ukupan iznos preostalog duga po ugovoru;
- procjenu realnih troškova i drugih izdataka nastalih od početka postupka namirenja;

- uslove prodaje, i
- naziv ili ime, adresu ili sjedište i telefonski broj ovlašćenog lica koje sprovodi prodaju.

Objavljivanje obavještenja o prodaji

Član 28

Obavještenje o prodaji se objavljuje najmanje jedanput sedmično u toku dvije uzastopne sedmice, uz uslov da se prvi put objavi najkasnije 15 dana, prije datuma prodaje, u dva dnevna štampana medija koja se izdaju i distribuiraju na teritoriji Republike Crne Gore.

Obavještenje o prodaji se postavlja na vidnom mjestu na nepokretnosti koja je predmet prodaje najkasnije 15 dana, prije datuma prodaje.

Izvršenje ugovorne obaveze prije prodaje

Član 29

Dužnik ili hipotekarni dužnik, ako to nije isto lice, ili lice koje ima upisani drugi teret na nepokretnosti opterećenoj hipotekom koji je nižeg reda prvenstva u odnosu na hipoteku koja je predmet namirenja, može izvršiti obavezu iz ugovora koji je obezbijedjen hipotekom, u bilo koje vrijeme prije prodaje nepokretnosti opterećene hipotekom namirenjem iznosa navedenih u obavještenju o prodaji.

Ukoliko je obaveza iz ugovora obezbijeđenog hipotekom izvršena, hipotekarni povjerilac je dužan da dostavi hipotekarnom dužniku obavještenje o otkazivanju prodaje i da upiše to obavještenje kod organa kod kojeg je upisana hipoteka.

Obavještavanje o promjeni adrese

Član 30

Lica iz člana 23 stava 1 i 3 ovog zakona, dužna su da podatke o promjeni adrese upišu kod organa kod kojeg je upisana hipoteka i u pisanoj formi obavijeste dužnika i druga lica u čiju korist je upisan teret na nepokretnoti opterećenoj hipotekom.

Rok za vansudsку prodaju

Član 31

Vansudska prodaja ne može se održati prije proteka 30 dana od dana upisa obavještenja o prodaji.

Hipotekarni povjerilac i hipotekarni dužnik mogu ugovoriti da se period od 30 dana izmedju upisa obavještenja o prodaji i početka prodaje skrati, ukoliko se ispune svi uslovi u vezi sa oglašavanjem obavještenja o prodaji.

Vansudska prodaja javnim nadmetanjem

Član 32

Vansudska prodaja vrši se javnim nadmetanjem koje sprovodi lice određeno ugovorom o hipoteci.

Kupac nepokretnosti koja je predmet vansudske prodaje ne može biti lice ovlašćeno za vođenje tog postupka.

Nepokretnost koja je predmet vansudske prodaje, prodaće se licu koje ponudi najvišu cijenu.

Hipotekarni povjerilac koji učestvuje u javnoj prodaji kao ponuđač ima pravo da kao kupoprodajnu cijenu ponudi obezbijeđeno potraživanje uključujući neisplaćene kamate, zaostale rate, troškove prodaje, takse i druge troškove nastale u vezi sa hipotekom.

Tužba hipotekarnog dužnika

Član 33

Hipotekarni dužnik može osporavati pravo namirenja hipotekarnom povjeriocu u vansudskom postupku, podnošenjem tužbe nadležnom sudu u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja o prodaji od strane hipotekarnog dužnika.

Podnošenje tužbe ne odlaže postupak prodaje , izuzev ukoliko hipotekarni dužnik podnese dokaz da je potraživanje koje je obezbijedjeno hipotekom namireno ili da dug nije dospio, ili da je došlo do povrede postupka utvrđenog ovim zakonom ili da hipoteka nije upisana u skladu sa ovim zakonom.

Pri određivanju rokova i ročišta po tužbi hipotekarnog dužnika, sud će postupati po hitnom postupku.

Savjesni kupci na vansudskoj javnoj prodaji

Član 34

Svojina na nepokretnosti opterećenoj hipotekom koju je savjesno lice pribavilo na vansudskoj javnoj prodaji stiče se sa teretima upisanim prije te hipoteke i bez tereta upisanih nakon te hipoteke, ukoliko drugacije nije propisano zakonom.

Pravo svojine koje je savjesni kupac stekao ne može se osporavati zbog eventualnih propusta u postupku prodaje.

Prenos prava svojine nakon javne prodaje
Član 35

Nakon cijelokupne uplate kupoprodajne cijene postignute na javnoj prodaji, lice koje sprovodi postupak prodaje ovlašćeno je da u ime hipotekarnog dužnika potpiše ugovor kojim se svojina na nepokretnosti opterećenoj hipotekom prenosi na kupca, te da ovjeri svoj potpis na tom ugovoru.

Obavještavanje poreskog organa
Član 36

Organ kod koga je hipoteka upisana dužan je da, u roku od osam dana od momenta sticanja prava svojine na nepokretnosti opterećenoj hipotekom , o tome obavijesti nadležni poreski organ.

Namirenje glavnog i sporednih potraživanja i povraćaj viška
Član 37

Prihodi od prodaje dijele se po sljedećem redoslijedu:

1. porezi na nepokretnost opterećenu hipotekom ;
2. troškovi prodaje, uključujući naknadu licu ovlašćenom za sprovođenje postupka prodaje u skladu sa ovim zakonom;
3. iznos glavnog i ostalih potraživanja hipotekarnog povjerioca obezbijedjenih tom hipotekom;
4. iznosi u vezi sa drugim teretima na toj nepokretnosti koji su upisani nakon upisa hipoteke, i
5. preostali iznos hipotekarnom dužniku u roku od osam dana.

Ako hipotekarni povjerilac u roku od osam dana ne isplati hipotekarnom dužniku preostali iznos, plaća dužniku propisanu zateznu kamatu.

Namirenje u slučaju stečajnog postupka
Član 38

U slučaju stečajnog postupka nad imovinom hipotekarnog dužnika, na namirenje iz vrijednosti nepokretnosti opterećene hipotekom primjenjuju se propisi kojim se uređuje stečaj.

Prestanak hipoteke

Član 39

Hipoteka prestaje ako:

- se hipotekarni povjerilac odrekne hipoteke u pisanoj formi, brisanjem iz katastra nepokretnosti;
- je potraživanje obezbijeđeno hipotekom prestalo da postoji ili je namireno zajedno sa kamatama i drugim sporednim potraživanjima brisanjem hipoteke iz katastra nepokretnosti;
- je nepokretnost opterećena hipotekom prodata u sudskom ili vansudskom postupku radi namirenja potraživanja obezbijeđenog tom hipotekom;
- nepokretnost opterećena hipotekom propadne;
- je odluka suda o prestanku hipoteke postala pravosnažna,
- se svojstvo hipotekarnog povjerioca stekne u istom licu sa svojstvom hipotekarnog dužnika ili kada hipotekarni povjerilac stekne pravo svojine na nepokretnosti opterećenoj hipotekom i kada bude izbrisana iz katastra nepokretnosti.

U roku od osam dana nakon prestanka hipoteke, hipotekarni povjerilac, odnosno sud u slučaju sudske hipoteke, sačinjava i dostavlja hipotekarnom dužniku potvrdu o prestanku hipoteke.

Hipotekarni dužnik ima pravo da podnese zahtjev za brisanje hipoteke, na osnovu dobijene potvrde, organu nadležnom za upis hipoteke.

Ukoliko hipotekarni povjerilac ne dostavi hipotekarnom dužniku potvrdu o prestanku hipoteke u roku od osam dana od dana prestanka hipoteke, zahtijevati od suda da utvrdi da je potraživanje namireno i da se naloži brisanje hipoteke iz katastra nepokretnosti.

Hipotekarni povjerilac koji ne sačini i dostavi potvrdu o prestanku hipoteke, odgovaran je za štetu koja zbog toga nastane.

Propast stvari

Član 40

Ako nepokretnost opterećena hipotekom propadne a na njeno mjesto nije stupila druga stvar ili pravo, hipoteka prestaje.

Ako je nepokretnost opterećena hipotekom bila osigurana, založno pravo se uspostavlja na potraživanju iznosa naknade osiguranja, koja se uplaćuju u depozit suda u visini povjeriočevog potraživanja radi obezbjeđenja tog potraživanja.

Prelazne odredbe
Član 41

Odredbe ovog zakona neće se primjenjivati na hipotekarne odnose koji su nastali prije stupanja na snagu ovog zakona, ako ugovorne strane ne odrede drugačije.

Evidencija o hipotekama na internetu
Član 42

Evidencija iz člana 10 stava 7 uspostaviće se u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovog zakona.

Prestanak važenja
Član 43

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe čl. 63-69 Zakona o osnovama svojinsko-pravnih odnosa («Službeni list SFRJ», br. 6/80, 36/90 i «Službeni list SRJ», broj 29/96).

Stupanje na snagu
Član 44

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore".